

GLEDALIŠČE

SLG Celje

Predstava bo všeč predvsem gledalcem z močno nostalgijo po rojstnem kraju. Besedilo je bilo prvič uprizorjeno leta 1938 in opisuje življenje preprostih prebivalcev majhnega ameriškega podeželskega mesta na začetku 20. stoletja. Čeprav sta v ospredju pripovedi dve družini, še posebej njuna odraščajoča otroka, nam leta 1975 umrli dramatik Thornton Wilder očitno želi prikazati utrip celotnega mesta – različne poklice, ponavljajoča se gospodinjska in druga vsakdanja opravila in družinske odnose; natančno pa opiše tudi videz pokrajine in mestnih stavb.

Uprizoritev je presenetljiva, ker je neobičajna, celo negledališka: namesto obilja dialoga je njen osnovni element pripovedovanje, ki ga na odru izvaja vodja predstave oziroma pripovedovalec (**Branko Završan**). Le-ta v slogu, ki spominja na šolsko predstavitev ali celo na dokumentarno oddajo, opisuje mesto in njegove ljudi. Besedilo torej nima kake posebne dramske zgodbe, pač pa niza situacije in opise, ki so značilni za pripovedništvo. Te situacije obeležijo ključne človeške postaje: rojstvo, odraščanje, poroka, delo in umiranje. Presenetljivo je tudi tretje, sklepno dejanje, ki poteka v svetu mrtvih. Poleg tega, da se navezuje na krščansko tradicijo, deluje ta del drame tudi moderno, če ga gledamo z vidika sodobnih duhovnih gibanj in njihovih pogledov na smrt in večnost.

Zaradi drugačne strukture besedila je tudi uprizoritev neobičajna: poleg pripovedovalca, ki pogosto prekinja dogajanje in usmerja nastopajoče, imamo pred seboj skoraj prazno sceno. Njeno praznino napolnimo sami s podobami svoje domišljije, ki jo prav tako usmerja pripovedovalec. Pri tem mu izdatno pomagajo igralci, ki pogosto zgolj s pantomimo nakazujejo materialni svet svojega okolja in dejavnosti, ki v njem potekajo. Njihov gib daje predstavi estetski, skoraj svečan videz. Tudi sicer je predstava v režiji Matjaža Zupančiča estetska in elegantna; vsebuje tisto posebno mehko, ki jo doživljamo ob prijetnih spominih in nostalgичnem sanjarjenju. Drugi elementi predstave prav tako poustvarjajo lepoto minulega sveta in enkratnost človeškega bivanja: kostumi Bjanke Adžić Ursulov so hkrati strogi in graciozni, scena Alena Ožbolta je prefinjena in simbolna, glasbena oprema v priredbi Janija Kovačiča pa očarljiva v svoji čustvenosti in raznolikosti.

Osrednji meščanki, iznajdljivi in vzdržljivi gospodinji, nazorno in prepričljivo igrata **Lučka Počkaj** in Jagoda. Njuna moža sta **Renato Jenček**, ki mora izraziti tako blagost kot tudi moško sebičnost, ter Bojan Umek kot gospod Webb, ki v konservativno okolje vnaša pomembne novosti. Mladostno navdušenje in optimizem poosebljata najstniška zaljubljenca, ki ju z intenzivno igro oblikujeta Blaž Setnikar in Liza Marija Grašič. Največ besedila pa nam seveda posreduje **Branko Završan**, ki z veliko pieteto do mrtvih in davno minulih dogodkov opisuje življenje in umiranje v kraju, ki združuje kmetstvo in meščanstvo.

Mirjam Novak